

Proves d'accés a la universitat

Literatura catalana

Sèrie 2

Opció d'examen

(Marqueu el quadre de l'opció triada)

OPCIÓ A

OPCIÓ B

Qualificació		
Exercicis	1	
	2	
	3	
Suma de notes parcials		
Descompte per faltes		
Total		
Qualificació final		

Etiqueta identificadora de l'alumne/a

Etiqueta de qualificació

Ubicació del tribunal .....

Número del tribunal .....

Escolliu UNA de les dues opcions (A o B).

OPCIÓ A

1. Expliqueu el significat del títol del llibre *Vent d'aram*, de Joan Vinyoli, i relacioneu-lo amb els temes dominants de l'obra i amb l'ús d'imatges referides a les estacions de l'any i a la natura.

[3 punts]

2. Descriuiu el personatge de Vergés a *Aigües encantades*, de Joan Puig i Ferrer. Tingueu en compte, sobretot, la seva relació amb Cecília i l'actitud que adopta davant el conflicte que l'obra planteja.

[2 punts]

3. Comenteu aquest fragment del capítol III de *Pilar Prim*, de Narcís Oller. Tingueu en compte, especialment, els aspectes següents (no cal tractar-los separatament ni en el mateix ordre):

a) La situació i la importància del fragment en l'argument de la novel·la.

b) La relació entre la descripció del paisatge i l'estat interior de la protagonista, fent atenció al llenguatge descriptiu (poseu-ne almenys dos exemples del text).

c) Les alternances en el punt de vista narratiu.

[5 punts: 3 punts pel contingut i 2 punts per la capacitat d'argumentació i d'anàlisi, l'ordenació de les idees i la coherència del discurs]

Així, una tarda, ja molt avançat el crepuscle, trobant-se més amunt de Dorres, asseguda dalt d'una tartera ferrenya i altíssima, davant per davant del Puigmal, que, de la banda enllà de Cerdanya, enlairava, com per dessorre una gran mar de boires, sa oscada i solitària cresta, la Pilar es sentí sorpresa d'una melangia imponderable. A doll fet l'anava amarant la tristesa; una tristesa negra, amargant, atüidora, que no es podia expellir del cor. I pensant en si mateixa, en son trist passat, en son trist present, en son trist esdevenidor, de sobte, i sense saber per què, pensà també en Deberga. «Qui era, aquell home? Ah!, no ho sabia! No havien passat sinó sis hores plegats, a la vida! I, ella, tantes, tantes que n'hi passaria a gust! Ah!, si ella hagués pogut casar-se amb un home com aquell, de prosàpia distingida, tan fi, tan educat, tan llest... tan diferent, Senyor!, tan diferent d'en Dou i del despòtic Ortal, de tota aquella grosseria vulgarota en què, de casada, s'havia vist condemnada a viure! Però no, no: prou coneixia la seva planeta, ella! Ella no havia nascut per a ésser feliç! Òrfena de mare des de la infantesa, son pare navegant, com podia encertar la boda, sota la direcció d'aquella tia illusa, d'aquella tia Cristina, que no sabia adorar sinó els diners? Oh!, com s'havia deixat allucinar, a divuit anys! Pels diners!, tot pels diners! I per què?».

—Oh, oh, oh! —féu, quasi cridant, com volent esporuguir els records horribles que se li redreçaven a dins, cruelment acusadors. I s'aixecà per allunyar-se, espaordida, d'aquell lloc. Però els nois no baixaven, ni es veia on eren, i la basarda la tornà a clavar en aquella pedra de turment.

»No —féu—, no: el passat és mort.

I restà un moment sense alè, amb la pensa adormida, agrisada i buida com aquella mar de boira invasora que anava inflant-se cada cop més a sos peus i gronxant-se majestuosa, damunt la vall mateixa, com fum d'un majestuós incendi que la devorés de cap a cap.

—No, no evoquem el passat: pensem en el present, en lo que ha de venir —tornà, desvariejant sempre—. Per què no casar-hi l'Elvira, amb en Deberga?

OPCIÓ B

1. En molts contes d'*Invasió subtil i altres contes*, de Pere Calders, el narrador és un personatge que sovint és també el protagonista de la història. Descriuiu el caràcter d'aquests narradors amb almenys tres trets definitoris, i poseu un exemple de cada tret a partir de contes del llibre.

[3 punts]

2. Digueu en quines parts d'*El violí d'Auschwitz*, de Maria Àngels Anglada, apareix el personatge de Regina i quina funció hi té. Aporteu tres dades de la biografia del personatge que es coneguin a partir de la reconstrucció de la seva història que es fa al llarg de la novel·la.
[2 punts]

3. Comenteu el poema «Quina grua el meu estel», pertanyent a la sèrie «El desig i el convit» del llibre *El poema de la rosa als llavis*, de Joan Salvat-Papasseit. Tingueu en compte, especialment, els aspectes següents (no cal tractar-los separatament ni en el mateix ordre):
- La mètrica i l'estructura del poema (podeu fer-ne una paràfrasi).
  - El tema del poema i la identificació que el poeta estableix entre la *grua/estel* i l'*amiga*.
Convé tenir present el lloc que ocupa el poema en el llibre.
  - El sentit simbòlic dels elements mariners.

[5 punts: 3 punts pel contingut i 2 punts per la capacitat d'argumentació i d'anàlisi, l'ordenació de les idees i la coherència del discurs]

Quina grua¹ el meu estel

Quina grua el meu estel,
quin estel la meva grua!
—de tant com brilla en el cel
sembla una donzella nua.

5 L'espurneig que em fereix l'ull
són els seus pits quan s'inclina:
si fa un mirall de l'escull
perleja a l'arena fina.

10 De la meva barca estant
dono al cordill tota mida.
I l'ala clara, sestant,²
del gavot³ que passa, crida.

15 Oh, el seu flanc rosa i argent
i la trena que es deslliga
volar d'oronella⁴ al vent!
cabell desfet de l'amiga.

20 Amiga del dolç turmell.
—Com una vela s'enfila
espitllera⁵ de l'ocell:
si jo llenço el braç, vacilla.

Vianant vora la mar
prega pels mariners que arriben;
si veuen l'estel dansar
moren de tant que sospiren.

25 Vianant, puja al meu bot
que és lliure de la sentida,⁶
però no diguis ni un mot
si no vols perdre la vida.

30 Vianant, no parlis, no,
que l'oreig l'acosta, i mira
que et prendrà l'amor senyor
—que el mariner ja sospira.

1. *grua*: 'estel de paper'.

2. *sestant*: 'que sesteja, dorment'.

3. *gavot*: 'gavina'.

4. *oronella*: 'oreneta'.

5. *espitllera*: 'escletxa en un mur que permet mirar a fora'.

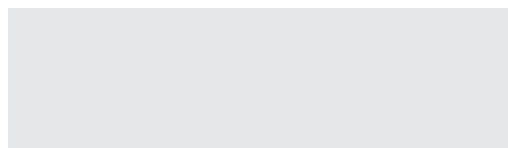
6. *sentida*: 'sentiment, dolor agut'.

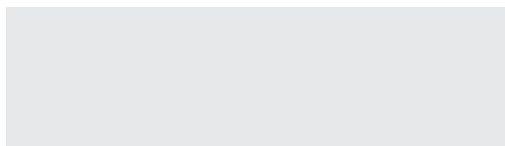
Etiqueta del corrector/a

--	--

--	--

Etiqueta identificadora de l'alumne/a

Institut
d'Estudis
Catalans